

Громадська організація
**«Асоціація психотерапевтів і
психоаналітиків України»**
Секція групової психоаналітичної психотерапії

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Рішенням Президії ГО «АППУ»
від 18.12.2025 р., протокол № 10

Президент ГО «АППУ»
заслужений лікар України,
д-р мед. н., проф.,
відмінник освіти України
С.І. Табачников

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
НА ЗДОБУТТЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ
У НАУКОВО ОБҐРУНТОВАНОМУ
ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНОМУ МЕТОДІ
«ПСИХОАНАЛІТИЧНА ТЕРАПІЯ. ГРУПОВА
ПСИХОАНАЛІТИЧНА ТЕРАПІЯ. ГРУПОВИЙ
АНАЛІЗ»
(НОВА РЕДАКЦІЯ)**

Київ – 2025

Зміст

1. Передмова
2. Загальні положення
3. Кваліфікаційні рівні
4. Критерії та процедура прийому до програми
5. Структура і зміст освітньої програми
6. Компетентності та результати навчання
7. Організація навчального процесу
8. Оцінювання результатів навчання
9. Система забезпечення якості
10. Етичні принципи та професійні стандарти
11. Прикінцеві положення
12. Склад робочої групи та рецензенти

Додатки

- Додаток 1. Правила участі у групі власного аналітичного досвіду
- Додаток 2. Регламент групової супервізії та ведення залікового випадку.
- Додаток 3. Рекомендації до написання кваліфікаційної роботи.
- Додаток 4. Положення про кваліфікаційні рівні членів СГПП ГО «АППУ».
- Додаток 5. Шаблони документів.

1. Передмова

Ця Освітня програма розроблена Секцією групової психоаналітичної психотерапії ГО «АППУ» з метою створення системної, послідовної та професійно обґрунтованої моделі підготовки групових аналітиків в Україні.

Програма спирається на багаторічний досвід Секції та інтегрує український контекст із сучасними європейськими стандартами підготовки у методі групового аналізу. Вона узгоджена з Essential Training Standards EGATIN (редакція 2024) та Training Standards of the EFPP Group Section (редакція 2017).

У подальших розділах визначено загальні положення, мету та завдання Програми, її структуру, вимоги до здобувачів, критерії оцінювання та систему забезпечення якості.

2. Загальні положення

2.1. Програма є нормативним документом Секції групової психоаналітичної психотерапії ГО «АППУ». Вона визначає вимоги до здобувачів освіти, структуру, організацію, зміст та форми контролю навчального процесу в науково обґрунтованому методі групового аналізу.

2.2. Програма розроблена відповідно до:

- Чинного законодавства України;
- Статуту ГО «АППУ»;
- Положення про організацію та проведення освітнього процесу в ГО «АППУ»;
- Положення про Секцію групової психоаналітичної психотерапії ГО «АППУ»;
- Етичного кодексу ГО «АППУ»;

- міжнародних стандартів професійної підготовки у методі групового аналізу, зокрема Essential Training Standards (ETS) EGATIN (редакція 2024 року) та EFPP Group Section Training Standards (редакція 2017 року).

2.3. Програма реалізує статутні завдання ГО «АППУ» у сфері професійної освіти, сприяє розвитку психоаналітичної терапії, зокрема групової психоаналітичної терапії, групового аналізу в Україні та забезпечує сумісність національних освітніх стандартів з європейськими.

2.4. Мета та завдання Програми

Мета Програми — підготовка фахівців у науково обґрунтованому методі групового аналізу, здатних інтегрувати особистий груп-аналітичний досвід, теоретичні знання та клінічну практику.

Завдання Програми:

- формування груп-аналітичного ставлення та професійної ідентичності;
- забезпечення засвоєння ключових концепцій і навичок методу;
- розвиток аналітичної, транслуючої, фасилітаційної та адміністративної компетентності;
- дотримання високих етичних і професійних стандартів практики.

2.5. До участі у Програмі допускаються дієздатні особи віком від 21 року, які мають відповідну вищу освіту у галузі психічного здоров'я чи суміжних спеціальностях.

Перевага надається здобувачам із професійним досвідом роботи у сфері психічного здоров'я. Деталізація — у розд. 4.

2.6. Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися Етичного кодексу ГО «АППУ». Порушення етичних норм може бути підставою для припинення участі у Програмі.

2.7. Розмежування ролей і захист терапевтичних меж.

Здобувач має різних осіб у ролях: ведучого(их) власного досвіду в малій аналітичній групі; супервізора(ів) групової супервізії; викладачів теорії. Поєднання цих ролей однією й тією самою особою щодо того самого здобувача не допускається. Якщо ведучі власного досвіду чи супервізори задіяні у викладанні теорії в межах освітнього проєкту, їхня участь обмежується настільки, щоб повністю забезпечити захист терапевтичних меж (без прямого поточного оцінювання / атестації цього здобувача).

Деталізація — у розд. 5 і 7, а також у Додатках 1 і 2.

2.8. Виконання вимог Програми веде до здобуття базової підготовки в науково обґрунтованому методі групового аналізу, що підтверджується кваліфікаційним рівнем «спеціаліст-груповий аналітик». Цей рівень засвідчується кваліфікаційним сертифікатом, який видається відповідно до Положення про організацію та проведення освітнього процесу в ГО «АППУ».

2.9. Кваліфікаційний період навчання

Здобуття власного досвіду в аналітичній групі, теоретична підготовка та супервізована практика здійснюються протягом кваліфікаційного періоду не менше 5 років.

Допускається виконання окремих вимог до початку або після завершення основної підготовки; загальна тривалість індивідуальної траєкторії (від першої зарахованої години до повного виконання вимог) не повинна перевищувати 8 років. Порядок зарахування попередньо виконаних вимог визначає Тренінг-комітет Секції (див. також розд. 5, 7).

2.10. Подальша участь у післядипломних освітніх проєктах Секції може вести до присвоєння вищих кваліфікаційних рівнів (спостерігач, ко-тренер, тренінг-аналітик, супервізор) відповідно до нормативних документів ГО «АППУ».

2.11. Усі обсяги навчального навантаження, зазначені в цій Програмі, подаються в астрономічних годинах.

2.12. Пропедевтика психіатрії

Для здобувачів з немедичної вищою освітою обов'язковим компонентом Освітньої програми є проходження пропедевтики психіатрії обсягом не менше 100 астрономічних годин (150 академічних). Порядок проходження пропедевтики регулюється розділами 5, 7 та 8 цієї Програми.

3. Кваліфікаційні рівні

3.1. Кандидат 1-го ступеня

Рівень, який надається особам, зарахованим до Програми після проходження вступних процедур. Кандидат 1-го ступеня бере участь у власному досвіді в аналітичній групі та у теоретичних семінарах. До практичної діяльності у вигляді ведення груп він не допускається.

3.2. Кандидат 2-го ступеня

Рівень, який надається після виконання вимог початкового етапу навчання та допуску до ведення залікового випадку групової терапії. Кандидат 2-го ступеня продовжує власний досвід в аналітичній групі, бере участь у теоретичних семінарах і веде заліковий випадок групової терапії під регулярною груповою супервізією.

3.3. Спеціаліст-груповий аналітик

Рівень, що знаменує завершення базової підготовки у Програмі. Статус присвоюється після виконання всіх вимог: достатньої кількості годин власного досвіду, теоретичних семінарів, супервізованої практики, ведення залікового випадку групової терапії протягом щонайменше двох років, успішного захисту кваліфікаційної роботи, а для здобувачів без медичної освіти — також після проходження пропедевтики психіатрії відповідно до п. 5.6 цієї Програми. Статус присвоюється разом із видачею відповідного кваліфікаційного сертифіката.

3.4. Спостерігач

Проміжний рівень післядипломної освіти, що передбачає участь у роботі тренінгового штаффу освітнього проекту. Спостерігач здійснює спостереження за навчальними групами власного аналітичного досвіду та бере участь в обговоренні їхньої групової динаміки у складі тренінгового штаффу.

3.5. Ко-тренер

Проміжний рівень післядипломної освіти, що передбачає проведення освітніх заходів під безпосереднім керівництвом і наставництвом тренінг-аналітика. Ко-тренер бере участь у веденні навчальних груп власного аналітичного досвіду, поступово опановуючи роль тренінг-аналітика.

3.6. Тренінг-аналітик

Рівень, що засвідчує право самостійно вести освітні групи в межах Програми. Тренінг-аналітик має право бути ведучим у навчальній групі власного аналітичного досвіду для кандидатів цієї освітньої програми, вести теоретичні семінари, брати участь у сертифікаційних процедурах і входити до складу атестаційних комісій.

3.7. Супервізор

Найвищий кваліфікаційний рівень. Дає право здійснювати супервізію роботи здобувачів, спеціалістів та тренінг-аналітиків, брати участь у сертифікаційних процедурах, входити до складу атестаційних комісій, а також брати участь у розвитку та вдосконаленні освітніх програм ГО «АППУ».

3.8. Деталізовані регламенти присвоєння кваліфікаційних рівнів

Деталізовані регламенти присвоєння кваліфікаційних рівнів наведено у Додатку 4. Положення про кваліфікаційні рівні членів СГПП ГО «АППУ».

4. Критерії та процедура прийому до програми

4.1. Вимоги до освіти й досвіду

До участі у Програмі допускаються дієздатні особи віком від 21 року, які мають вищу освіту у галузі психічного здоров'я (медицина, психологія, соціальна робота та інші споріднені спеціальності).

4.2. Вікові та професійні критерії

- Здобувач має бути членом ГО «АППУ»
- Здобувач повинен мати зрілість, необхідну для усвідомленого вибору професійного шляху, та демонструвати мотивацію до навчання у методі групового аналізу.
- Наявність практичного досвіду роботи у сфері психічного здоров'я є важливою, але не обов'язковою умовою.
- В окремих випадках до участі у Програмі можуть бути допущені особи з незавершеною вищою освітою, які продовжують навчання; особи молодші 21 року, але не молодше 18 років. Для вступу таких осіб передбачена спеціальна процедура прийому (див. п. 4.5).

4.3. Анкета та заява про зарахування до участі в освітній програмі

- Здобувач заповнює онлайн-анкету та подає заяву за встановленим зразком на ім'я Голови Секції ГПП ГО «АППУ».
- У заяві здобувач підтверджує ознайомлення зі змістом цієї Програми та висловлює усвідомлену згоду дотримуватися викладених у ній правил організації освітнього процесу.
- Подані відомості (освіта, досвід, мотивація) оцінюються Тренінг-комітетом як підстава для допуску до попередніх співбесід.

4.4. Попередні співбесіди

- Стандартна процедура прийому передбачає щонайменше дві попередні співбесіди з тренінг-аналітиком чи супервізором, які визнані Секцією ГПП ГО «АППУ».
- Мета співбесід – оцінка відповідності здобувача вимогам Програми, його / її особистої та професійної мотивації, здатності до саморефлексії, емпатії та міжособистісної взаємодії, а також готовності до участі в інтенсивному груповому навчальному процесі.
- Рішення про зарахування ухвалюється Тренінг-комітетом Секції на підставі результатів співбесід та аналізу анкетних даних.
- Зарахування до Освітньої програми передбачає присвоєння здобувачеві кваліфікаційного рівня «кандидат 1 ступеню» відповідно до розділу 3 цієї Програми.

4.5. Спеціальна процедура прийому

- Для здобувачів із незавершеною вищою освітою та / або осіб віком від 18 до 21 року передбачена спеціальна процедура:
 - не менше трьох співбесід, які проводяться щонайменше двома тренінг-аналітиками, визнаними Секцією;
 - оцінка додаткових свідчень серйозної мотивації до навчання (участь у семінарах, вивчення спеціальної літератури, волонтерська діяльність тощо);
 - прийом можливий лише за умови одноголосного позитивного рішення всіх інтерв'юєрів.

4.6. Додаткові вимоги та переваги при вступі

Крім базових критеріїв (вища освіта у сфері гуманітарних чи соціальних наук, психології або медицини; вікові вимоги; мотивація та особистісна придатність), при вступі до Програми враховуються:

- попередній досвід у сфері психічного здоров'я або суміжних професій (клінічний, психіатричний, психологічний, соціально-педагогічний);
- участь у попередніх освітніх заходах з групового аналізу чи суміжних напрямів (семінари, тренінги, освітні курси, конференції);
- мотивація здобувача, підтверджена особистою заявою та рекомендаціями.

4.7. Процедура апеляції

- У випадку відмови у вступі здобувач має право подати письмову апеляцію на ім'я Голови Тренінг-комітету Секції ГПП ГО «АППУ».
- Якщо рішення Тренінг-комітету залишається негативним, кандидат може звернутися з апеляцією на ім'я Голови Секції ГПП ГО «АППУ», а в разі подальшого конфлікту – на розгляд Президії ГО «АППУ».
- Рішення Президії є остаточним.

5. Структура і зміст освітньої програми

5.1. Основні компоненти програми та тривалість навчання

Освітня програма у методі груповий аналіз реалізується у триєдиній структурі:

- власний досвід в аналітичній групі,
- теоретична підготовка,
- супервізована практика.

Ці три компоненти поєднуються та частково накладаються у часі. Загальна тривалість навчання триває щонайменше п'ять, але не більше восьми років. Програма також передбачає такі обов'язкові складові як самостійна робота та захист кваліфікаційної роботи.

5.2. Власний досвід в аналітичній групі

- Не менше 240 годин у малій аналітичній групі. З них не менше 180 годин здобувач повинен отримати в одній і тій самій групі.
- Досвід участі у середній або великій аналітичній групі загальним обсягом не менше 30 годин.
- Власний досвід може здобуватися як у групах, що складаються виключно зі здобувачів Програми, так і в змішаних групах, що включають здобувачів і клієнтів/пацієнтів, за умови відповідності групи вимогам Секції та забезпечення терапевтичних меж
- Групи ведуть тренінг-аналітики, визнані Секцією.
- Ведучий групи власного досвіду здобувача не може одночасно бути супервізором чи викладачем теорії у того ж самого здобувача.

5.3. Теоретична підготовка

- Обсяг – не менше 160 годин.
- Основна форма навчання – теоретичний семінар, який включає лекції, тематичні воркшопи та дискусійні групи.
- У викладанні методу групового аналізу робиться акцент на засвоєнні теорії через групові дискусії та колективне осмислення теоретичного матеріалу.
- Тематичні блоки охоплюють такі ключові елементи теорії групового аналізу:
 - Філософські засади групового аналізу:
 - соціальна природа людини й комунікація;
 - реляційна матриця;

- особисте та соціальне несвідоме;
- відкриті системи та їхня динамічна рівновага.
- Ядро теорії та основні концепти:
 - фігурація та мережевість;
 - соціальне несвідоме та групова ментальність;
 - комунікація, переклад (translation) та смислотворення;
 - ролі, позиції та локація учасників;
 - процеси резонансу, ідентифікації, перенесення, контрперенесення;
 - тривога й захисти, опір, пропрацювання (working through);
 - структура–процес–зміст у груповій динаміці.
- Метод та техніка групового аналізу:
 - сетинг, межі, роль і функції ведучого;
 - малі, середні й великі групи;
 - групова терапевтична дія («лікування у групі, групи, за допомогою групи»);
 - відбір і склад групи, фази розвитку;
 - групи в організаціях та інституційних контекстах.
- Суміжні теорії й міждисциплінарні джерела:
 - психоаналітичні, соціологічні, гештальт-психологія;
 - системна та комунікативна теорія;
 - розвиткові й прив'язанісні моделі;
 - інші релевантні сучасні теорії.
- Детальні результати навчання, пов'язані з цими теоретичними блоками, наведено у п. 6.2.

5.4. Супервізована практика

- Не менше 120 годин супервізії.
- Обов'язковим є ведення здобувачем залікового випадку групової терапії протягом не менше двох років (мінімум 80 сесій).
- Супервізійні групи ведуть супервізори, визнані Секцією.
- Ведучий супервізійної групи здобувача не може бути одночасно ведучим групи власного досвіду у того ж самого здобувача.

5.5. Самостійна робота

- Усні доповіді на семінарах.
- Письмові роботи (статті, есе, рецензії, аналітичні огляди).
- Творчі або дослідницькі завдання, що інтегрують клінічний досвід і теорію.
- Самостійна робота контролюється Тренінг-комітетом та враховується під час атестації.

5.6. Пропедевтика психіатрії (для здобувачів без медичної освіти)

- Пропедевтика психіатрії є додатковим, але обов'язковим компонентом Освітньої програми для здобувачів, які не мають медичної освіти та відповідного курсу клінічних дисциплін у базовій підготовці.
- Обсяг курсу — не менше 100 астрономічних годин (150 академічних годин).
Може бути виконаний:
 - у закладах вищої медичної освіти;
 - на кафедрах психіатрії університетів;
 - у професійних організаціях, що проводять визнані освітні курси пропедевтики.
- Підтвердженням проходження курсу є сертифікат установленого зразка або інший документ, що містить кількість годин, програму навчання та печатку установи.

- Пропедевтика може бути виконана до вступу, або в процесі навчання, але є обов'язковою для завершення програми і присвоєння кваліфікаційного рівня «спеціаліст-груповий аналітик».
- Примітка: Подальше регламентування змісту пропедевтики може здійснюватися окремими рішеннями Тренінг-комітету без внесення змін до цієї Програми.

5.7. Кваліфікаційна робота

- Є підсумковим завданням програми.
- Складається з опису та аналітичного опрацювання залікового випадку групової терапії з інтеграцією клінічного матеріалу і теоретичних концептів.
- Обсяг, структура та критерії оцінювання визначаються Рекомендаціями щодо написання кваліфікаційної роботи, затвердженими Секцією.
- Захист кваліфікаційної роботи здійснюється перед екзаменаційною комісією у формі колоквиуму.

Таблиця 1. Структура освітньої програми

Компонент програми	Обсяг (мінімум)	Основна форма	Ведучі / контроль	Форма підсумкового контролю
Власний досвід в аналітичній групі	240 годин	Мала група	Тренінг-аналітик, визнаний Секцією	Відгуки ведучого, атестаційна співбесіда
Середня / велика аналітична група	30 годин	Середня або велика група	Тренінг-аналітик, визнаний Секцією	Відгук ведучого
Теоретична підготовка	160 годин	Теоретичний семінар (лекції, воркшопи, дискусії)	Викладачі-теоретики, визнані Секцією	Заліки, колоквиуми, письмові роботи
Супервізована практика	120 годин	Групова супервізія	Супервізор, визнаний Секцією	Відгуки супервізора, атестаційна співбесіда
Заліковий випадок групової терапії	≥ 2 роки (80 сесій)	Практична робота з групою	Кандидат під супервізією	Опис випадку, дипломна робота
Самостійна робота	Індивідуально	Статті, есе, доповіді	Перевірка Тренінг-комітетом	Усна / письмова презентація
Пропедевтика психіатрії (для здобувачів без медичної освіти)	100 годин (150 акад.)	Зовнішній курс у визнаній установі	Зовнішні викладачі; визнання Тренінг-комітетом	Сертифікат / підтвердження годин
Кваліфікаційна робота	За регламентом	Письмова та усна презентація на колоквиумі	Комісія, призначена Тренінг-комітетом	Захист кваліфікаційної роботи

6. Компетентності та результати навчання

6.1. Професійні компетентності випускника

- Груп-аналітичне ставлення та професійна ідентичність; дотримання високих етичних стандартів практики.
- Динамічне адміністрування: встановлення й підтримання меж і сеттингу, укладання та дотримання контрактів, взаємодія з інституціями та зовнішніми мережами.
- Функції холдингу й контейнерування: здатність витримувати тривогу, фрустрацію та афекти, працювати з контрперенесенням і зберігати груп-аналітичну позицію.
- Аналіз і трансляція комунікацій: розвинуті спостережливість і рефлексивність; переклад між маніфестним і латентним, свідомим і несвідомим (у т.ч. соціальним несвідомим), вербальним і невербальним; розрізнення рівнів комунікації (актуальний, перенесення, проєктивний, первісний).
- Фасилітація процесу: розбудова терапевтичної культури групи та передача терапевтичного агенту від ведучого до групи; здатність переходити між залученням і рефлексією; пов'язування індивідуального, підгрупового й групового рівнів, а також структури, процесу й змісту; робота з блоками комунікації та деструктивними процесами; прийняття терапевтичних рішень «мовою групи».
- Теоретично-методологічна компетентність: знання історії та розвитку методу; ключових понять (матриця, мережа, комунікація, трансляція тощо); ролі ведучого як динамічного адміністратора/контейнера/транслятора; специфіки малих, середніх і великих груп; розуміння взаємозв'язків із суміжними теоріями.

6.2. Результати навчання

Після завершення Програми випускник демонструє такі результати:

- Знання та розуміння
 - розуміє філософію груп-аналізу: соціальну природу людини, центральність реляційної матриці, наявність особистого і соціального несвідомого, відкриті системи та їхню динамічну рівновагу;
 - знає історію, місце методу серед групових психотерапій і взаємозв'язки з іншими школами;
 - володіє ядром теорії та методичними принципами (сетинг, рамки, роль ведучого, малі/середні/великі групи, організації).
 - знає перелік суміжних теорій і джерел знання, релевантних груп-аналізу (психоаналітичні, соціологічні, гештальт, системно-комунікативні, розвиткові, теорія прихильності тощо).
- Практичні вміння
 - організовує й підтримує сеттинг і межі групи; укладає та супроводжує терапевтичні контракти; взаємодіє з інституціями та зовнішніми мережами.
 - утримує груп-аналітичну позицію в умовах високої афективності; використовує контрперенесення терапевтично.
 - здійснює аналіз і трансляцію комунікацій між явним і прихованим рівнями, між вербальним і невербальним; висвітлює рівні комунікації (актуальний, перенесення, проєктивний, первісний).

- фасилітує груповий процес і формування терапевтичної культури; у відповідні моменти передає терапевтичний агент групі; зв'язує індивідуальний, підгруповий і груповий рівні; долає блоки комунікації та деструктивні процеси.
- здатний планувати і вести двохрічну залікову групу під супервізією і регулярно брати участь у груповій супервізії.
- представляє теоретично обґрунтовану клінічну роботу/доповідь за результатами своєї практики.
- Комунікація та взаємодія
 - підтримує взаємини в групі на засадах поваги, емпатії та професійної етики;
 - витримує «не-знання», заохочує групу як агента змін;
 - уникає використання пацієнтів для власної вигоди чи зниження тривоги.
 - комунікує «мовою групи», приймаючи клінічні рішення відповідно до її потреб і контексту.
- Автономія, відповідальність і етика
 - діє в межах етичного кодексу та процедур організації;
 - знає структури відбору, оцінювання і кваліфікації;
 - розуміє захист терапевтичних меж і розмежування ролей терапевта, супервізора та викладача;
 - підтримує власну професійну рефлексію, самоусвідомлення та надійність у практиці.

Таблиця 2. Відповідність компетентностей навчальним модулям

Компетентності	Власний досвід	Теоретична підготовка	Супервізована практика	Самостійна робота	Кваліфікаційна робота
Груп-аналітичне ставлення, професійна ідентичність	X	X	X	X	X
Динамічне адміністрування	---	X	X	---	X
Функції холдингу та контейнерування	X	X	X	---	---
Аналітична та транслуюча функція	---	X	X	X	X
Фасилітаційна функція	X	X	X	---	---
Теоретично-методологічна компетентність	---	X	---	X	X
Практичні клінічні навички	---	---	X	X	X
Комунікація та колегіальність	X	X	X	---	---

Компетентності	Власний досвід	Теоретична підготовка	Супервізована практика	Самостійна робота	Кваліфікаційна робота
Етична відповідальність	X	X	X	---	---

7. Організація навчального процесу

7.1. Загальні положення

7.1.1. Програма реалізується у трьох основних компонентах: власний досвід в аналітичній групі, теоретичні семінари, супервізована практика; додатково передбачено самостійну роботу та виконання кваліфікаційної роботи. Вимоги до тривалості компонентів і кваліфікаційний період навчання визначено у Програмі (мінімум 5 років; за необхідності окремі вимоги можуть виконуватися до/після основної підготовки в межах подовженого періоду до 8 років).

7.1.2. Ролі ведучих розмежовано: ведучий власного досвіду здобувача не може бути одночасно його / її супервізором чи викладачем теорії (винятки обмежуються настільки, щоб повністю захистити терапевтичні межі) (див. п. 2.7 Загальних положень).

7.1.3. Усі обсяги вказуються в астрономічних годинах (див. п. 2.11 Загальних положень).

7.2. Організація власного досвіду в аналітичній групі

7.2.1. Власний досвід набувається виключно в групах (малі та середні/великі) і виключно в очному форматі.

7.2.2. За виняткових обставин, коли дотримання вимоги очного проведення включає серйозні ризики для життя та добробуту учасників або ставить під загрозу можливість продовження освітнього процесу (пандемії, воєнні дії, стихійні лиха), власний досвід може тимчасово організовуватися в онлайн-форматі. Це рішення ухвалюється Тренінг-комітетом за погодженням із ведучими групи.

7.2.3. Основна частина власного досвіду відбувається в малій аналітичній групі: не менше 240 годин; із них принаймні 180 годин — в одній і тій самій групі; тривалість однієї сесії 90 хвилин.

7.2.4. Формати проведення:

а) блоковий — блоки тривалістю 2–5 днів, по 3–5 сесій на день, з перервами не менше 15 хв; загалом 2–6 блоків на рік так, щоб за рік було не менше 40 сесій;

б) континуальний — по 1 сесії на день із частотою 1–2 рази на тиждень.

7.2.5. Участь у середній або великій аналітичній групі: не менше 30 годин.

7.2.6. Ведучими груп власного досвіду є тренінг-аналітики, визнані Секцією (реєстр і критерії відповідності визначаються у внутрішніх положеннях).

7.2.7. Детальні правила участі у власному досвіді (склад і розмір груп, відвідуваність, пропуски, заміни, конфіденційність, зміна групи) — у Додатку 1 «Правила участі у власному досвіді в аналітичній групі».

7.3. Організація супервізованої практики

7.3.1. Супервізована практика передбачає не менше 120 годин групової супервізії. Обов'язковим є ведення кандидатом залікового випадку групової терапії протягом

щонайменше двох років (мінімум 80 сесій).

7.3.2. Супервізійні групи ведуть супервізори, визнані Секцією. Регулярність участі у супервізійній групі визначається положеннями щодо кваліфікаційних рівнів (рекомендований ритм — не менше двох 90-хвилинних сесій на місяць).

7.3.3. Ведучий супервізійної групи здобувача не може бути одночасно ведучим його / її групи власного досвіду. (Перехресні ролі між власним досвідом, супервізією та теорією розмежовуються для захисту терапевтичних меж процесу.) (див. п. 2.7 Загальних положень).

7.3.4. Регламент супервізії, подання випадків, документація та звітність за заліковим випадком подаються у Додатку 2 «Регламент групової супервізії та ведення залікового випадку».

7.4. Організація теоретичної підготовки

7.4.1. Обсяг теоретичної підготовки — не менше 160 годин; основна форма — теоретичний семінар (лекції, тематичні воркшопи, дискусійні групи). Акцент робиться на опануванні теорії через групові дискусії та колективне осмислення клінічного матеріалу.

7.4.2. Тематичні блоки теорії визначає Тренінг-комітет і періодично оновлює. (Перелік тем — у навчальних планах; форми поточного контролю — заліки, колоквиуми, письмові роботи.)

7.5. Самостійна робота

7.5.1. Самостійна робота включає усні доповіді на семінарах; письмові роботи (статті, есе, рецензії, огляди); творчі або дослідницькі завдання, що інтегрують клініку та теорію.

7.5.2. Облік і контроль самостійної роботи здійснює Тренінг-комітет у межах атестаційних процедур.

7.5.3. Письмові роботи

У рамках самостійної роботи здобувачі готують письмові роботи, що мають на меті інтеграцію теоретичних знань і клінічного досвіду. Оцінювання письмових робіт здійснюється при присвоєнні наступних кваліфікаційних рівнів:

- кандидата 2 ступеню;
- тренінг-аналітика;
- після завершення періоду спостереження в ролі спостерігача в навчальній аналітичній групі.

Орієнтовні теми письмових робіт визначає Тренінг-комітет. Формати робіт можуть включати есе, аналітичні огляди чи клінічні розбори.

7.6 Організація проходження пропедевтики психіатрії

7.6.1. Пропедевтика психіатрії є обов'язковою для здобувачів, які не мають медичної освіти та не проходили відповідних клінічних дисциплін у базовому навчанні.

7.6.2. Курс пропедевтики виконується у зовнішніх освітніх установах (кафедри психіатрії, медичні університети, професійні організації), програми яких відповідають мінімальним вимогам обсягу — 100 астрономічних годин (150 академічних).

7.6.3. Секція визнає результати навчання на підставі поданого сертифіката або іншого офіційного документа із зазначенням кількості годин та змісту програми.

7.6.4. Пропедевтика може бути виконана в будь-який період освітньої програми, але є обов'язковою умовою допуску до підсумкової атестації та захисту дипломної роботи.

7.6.5. У разі появи власного курсу пропедевтики або укладення угод із медичними кафедрами порядок проходження пропедевтики може бути оновлений рішенням Тренінг-комітету без внесення змін до тексту цієї Програми.

7.7. Кваліфікаційна робота, колоквиум та підсумкова атестація

7.7.1. Завершення базової підготовки спеціаліста-групового аналітика передбачає

захист кваліфікаційної роботи з самостійного ведення аналітичної групи під регулярною супервізією супервізора, визнаного Секцією.

7.7.2. Вимоги до кваліфікаційної роботи: орієнтовний обсяг не менше 15–20 сторінок А4, шрифт 14 Times New Roman, інтервал 1,5; робота повинна демонструвати зв'язність викладу, розуміння групової динаміки та володіння груп-аналітичною технікою (детальні вимоги та орієнтовний план — у Додатку 3 «Рекомендації щодо написання кваліфікаційної роботи»).

7.7.3. Захист відбувається на колоквіумі перед атестаційною комісією з трьох тренінг-аналітиків та/чи супервізорів, акредитованих Секцією; рішення комісії передається на затвердження Тренінг-комітету. У разі негативного рішення претендент має право апеляції на Тренінг-комітеті Секції.

7.7.4. Під час підготовки кваліфікаційної роботи рекомендується консультуватися із супервізором.

7.8. Якість, етика та документообіг.

7.8.1. Учасники навчального процесу дотримуються Етичного кодексу ГО «АППУ» та відповідних внутрішніх положень; виконують вимоги щодо регулярності відвідування і конфіденційності.

7.8.2. Документацію щодо проходження компонентів (відгуки ведучих, підтвердження годин, протоколи супервізій, рішення комітетів) збирають і подають у порядку, визначеному Тренінг-комітетом. Процедури присвоєння рівнів та підтверджувальні документи — відповідно до Додатку 4 «Положення про рівні кваліфікації членів Секції ГПП ГО «АППУ».

7.9. Сертифікація.

7.9.1. Завершення освітньої програми засвідчується сертифікатом, що підтверджує присвоєння відповідного кваліфікаційного рівня у методі групового аналізу.

7.9.2. Сертифікація здійснюється відповідно до «Положення про організацію та проведення освітнього процесу в ГО «АППУ» та рішень Тренінг-комітету Секції.

7.10. Деталізовані регламенти освітнього процесу наведено в Додатках 1–5.

8. Оцінювання результатів навчання

8.1. Загальні положення

Оцінювання результатів навчання здійснюється протягом усього періоду навчання та під час підсумкової атестації. Його мета — визначення відповідності підготовки здобувача вимогам програми, забезпечення зворотного зв'язку та підтвердження готовності до переходу на наступний кваліфікаційний рівень або завершення програми.

Процедури оцінювання здійснюються відповідно до «Положення про організацію та проведення освітнього процесу в ГО «АППУ».

8.2. Поточне оцінювання

Поточне оцінювання має на меті підтримку освітнього процесу та формування у здобувача професійних компетентностей. Воно не покладає на ведучих і супервізорів функцій формального контролю, аби не перешкоджати виконанню їх терапевтичної ролі.

Форми поточного оцінювання:

- усні та письмові роботи здобувачів на теоретичних семінарах (есе, рецензії, аналітичні огляди, доповіді), які перевіряють викладачі-теоретики;
- періодичні колоквіуми та співбесіди з представниками Тренінг-комітету;
- індивідуальні консультації з викладачами та членами Тренінг-комітету, які можуть давати здобувачеві рекомендаційний зворотний зв'язок.

Ведучі груп власного аналітичного досвіду та супервізори можуть надавати Тренінг-комітету рекомендаційні відгуки (усні чи письмові), які мають допоміжний і консультативний характер, але не є формальними оцінками.

Письмові роботи оцінюються за такими критеріями:

- чіткість і логічність структури викладу;
- обґрунтоване використання теоретичних понять групового аналізу;
- зв'язок між теорією та клінічним матеріалом;
- здатність до рефлексії та самостійного аналізу.

Результати письмових робіт враховуються Тренінг-комітетом при ухваленні рішення щодо присвоєння наступного кваліфікаційного рівня здобувачеві.

Важливою формою поточного оцінювання є усні презентації здобувачів на теоретичних семінарах. Презентації спрямовані на розвиток навичок усного викладу клінічного й теоретичного матеріалу, стимулюють колегіальне обговорення та формують здатність інтегрувати досвід у груповому форматі.

8.3. Проміжна атестація

На окремих етапах навчання Тренінг-комітет проводить атестаційні співбесіди для перевірки відповідності підготовки здобувача вимогам Програми та для ухвалення рішення про перехід на наступний кваліфікаційний рівень.

Форми проміжної атестації: співбесіда, колоквиум, письмова робота або презентація клінічного чи теоретичного матеріалу.

8.4. Підсумкове оцінювання

Підсумкове оцінювання відбувається у формі захисту кваліфікаційної роботи та підсумкового колоквиуму.

- Кваліфікаційна робота виконується у письмовій формі за встановленими вимогами й захищається на засіданні атестаційної комісії.
- Колоквиум передбачає усний захист роботи та обговорення клінічного матеріалу з комісією, що підтверджує готовність здобувача до самостійної практики у методі групового аналізу.

8.5. Сертифікація

Позитивне рішення атестаційної комісії та Тренінг-комітету є підставою для сертифікації та видачі здобувачеві сертифіката встановленого зразка. Сертифікація здійснюється відповідно до «Положення про організацію та проведення освітнього процесу в ГО «АППУ».

8.6. Підтвердження проходження пропедевтики психіатрії

Проходження пропедевтики психіатрії є обов'язковою умовою підсумкової атестації для здобувачів, які не мають медичної освіти. Оцінювання здійснюється шляхом:

- подання сертифіката або іншого офіційного документа, що містить обсяг годин та зміст програми;
- перевірки відповідності документів вимогам Секції;
- рішення Тренінг-комітету про зарахування пропедевтики як виконаного компонента програми.

Таблиця 3. Форми оцінювання результатів навчання

Компоненти програми	Поточне оцінювання	Проміжна атестація	Підсумкове оцінювання
Власний досвід в аналітичній групі	Рекомендаційні відгуки ведучих (неформальні)	Атестаційна співбесіда	—

Компоненти програми	Поточне оцінювання	Проміжна атестація	Підсумкове оцінювання
Теоретична підготовка	Усні виступи, есе, рецензії, письмові роботи	Колоквіум за темою	—
Супервізована практика	Рекомендаційні відгуки супервізорів	Атестаційна співбесіда	—
Самостійна робота	Виконання завдань, перевірка Тренінг-комітетом	Презентація чи обговорення роботи	—
Пропедевтика психіатрії (для здобувачів без медичної освіти)	—	—	Перевірка сертифіката / підтвердження обсягу годин; рішення Тренінг-комітету про зарахування
Кваліфікаційна робота	Консультації з супервізором, проміжні відгуки	—	Захист кваліфікаційної роботи, підсумковий колоквіум

9. Система забезпечення якості

9.1. Загальні положення

Система забезпечення якості Програми ґрунтується на принципах прозорості, академічної доброчесності, регулярного моніторингу та залучення зворотного зв'язку. Вона покликана гарантувати відповідність підготовки вимогам Програми, Положенням ГО «АППУ», а також міжнародним стандартам EGATIN та EFPP.

9.2. Відповідальність за якість

Забезпечення якості освітнього процесу здійснюється на кількох рівнях:

- Тренінг-комітет Секції групової психоаналітичної психотерапії ГО «АППУ» — основний орган контролю якості та координації освітнього процесу;
- Атестаційні комісії — оцінюють результати навчання здобувачів і приймають рішення про їхній перехід на наступний рівень або завершення Програми;
- Президія ГО «АППУ» — здійснює нагляд за дотриманням статутних і нормативних вимог, розглядає апеляції та спірні випадки.

9.3. Внутрішній моніторинг якості

- Регулярне обговорення ходу Програми на засіданнях Тренінг-комітету.
- Аналіз виконання здобувачами вимог щодо власного досвіду, теорії та супервізії (на підставі індивідуальних облікових форм і рекомендаційних відгуків).
- Періодичні опитування та зворотний зв'язок від здобувачів щодо організації навчання, якості викладання та відповідності програми їхнім очікуванням.
- Ротація викладачів та залучення зовнішніх експертів для уникнення замкненості системи.

9.4. Зовнішній моніторинг і відповідність міжнародним стандартам

- Регулярна звірка програми з вимогами Essential Training Standards EGATIN та Training Standards EFPP.
- Участь представників ГО «АППУ» у міжнародних професійних мережах і конференціях для підтримки відповідності сучасним європейським підходам.

- Можливість зовнішньої експертної оцінки програми (peer review) з боку визнаних груп-аналітичних інституцій.

9.5. Академічна доброчесність

Учасники програми зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності:

- заборона плагіату та академічних фальсифікацій;
- належне оформлення посилань і цитат у письмових роботах;
- чесність і прозорість під час атестаційних процедур.

Контроль за дотриманням академічної доброчесності здійснює Тренінг-комітет, а у випадках порушень передбачені дисциплінарні заходи відповідно до внутрішніх положень ГО «АППУ».

9.6. Механізми вдосконалення програми

- Регулярне оновлення змісту теоретичних модулів з урахуванням розвитку групового аналізу та суміжних дисциплін.
- Використання зворотного зв'язку від випускників для удосконалення програми.
- Систематичне обговорення на рівні Секції та Президії ГО «АППУ» питань розвитку освітньої політики й інтеграції міжнародного досвіду.
- Тренінг-комітет зобов'язаний переглядати Програму та освітні стандарти не рідше ніж один раз на п'ять років або частіше у разі необхідності, що передбачено внутрішніми положеннями ГО «АППУ».

10. Етичні принципи та професійні стандарти

10.1. Загальні засади етичної поведінки

Усі учасники Програми зобов'язані дотримуватися Етичного кодексу ГО «АППУ».

Цей документ визначає стандарти професійної поведінки та є обов'язковим для психотерапевтів, тренінг-аналітиків, супервізорів, викладачів і здобувачів освіти цієї Програми.

10.2. Сфера застосування етичних вимог

Принципи професійної етики застосовуються у таких сферах:

- психотерапевтична практика;
- проведення власного досвіду в аналітичній групі та групової супервізії;
- освітній процес і взаємодія між учасниками програми;
- наукова та дослідницька діяльність;
- публічні виступи та професійна комунікація.

10.3. Основні етичні принципи

До ключових принципів належать:

- професійна відповідальність;
- підтримання компетентності та усвідомлення її меж;
- повага до гідності особистості та недопущення дискримінації;
- дотримання конфіденційності;
- забезпечення благополуччя клієнтів і поінформована згода;
- колегіальні відносини в рамках навчальних програм;
- чесність у науковій і викладацькій діяльності;
- соціальна відповідальність і доброчесність публічних заяв.

10.4. Етична комісія

Контроль за дотриманням етичних принципів здійснює Етична комісія ГО «АППУ».

Вона розглядає скарги та апеляції відповідно до процедур, закріплених в Етичному кодексі.

10.5. Взаємозв'язок із освітнім процесом

Дотримання етичних вимог є необхідною умовою участі в освітній програмі.

Порушення етичних принципів може стати підставою для перегляду статусу здобувача чи іншого учасника освітнього процесу.

11. Прикінцеві положення

11.1. Освітня програма з науково обґрунтованого методу групового аналізу є документом, що регламентує організацію та зміст підготовки у Секції групової психоаналітичної психотерапії ГО «АППУ».

11.2. Програма узгоджується з чинним законодавством України, Статутом ГО «АППУ», Положенням про організацію та проведення освітнього процесу в ГО «АППУ», Положенням про Секцію групової психоаналітичної психотерапії ГО «АППУ», Положенням про рівні кваліфікації членів СГПП ГО «АППУ», Рекомендаціями щодо написання кваліфікаційної роботи та Етичним кодексом ГО «АППУ».

11.3. Усі питання, не врегульовані цією Програмою, вирішуються відповідно до чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів ГО «АППУ».

11.4. Зміни й доповнення до Програми ухвалюються Тренінг-комітетом Секції групової психоаналітичної психотерапії та затверджуються Президією ГО «АППУ».

11.5. Перегляд і оновлення Програми здійснюється Тренінг-комітетом не рідше одного разу на п'ять років або частіше — у разі необхідності, що передбачено внутрішніми положеннями ГО «АППУ».

11.6. Пропедевтика психіатрії може регулюватися окремими рішеннями Тренінг-комітету щодо визнання курсів та установ, без необхідності внесення змін до основного тексту цієї Програми.

12. Склад робочої групи та рецензенти

Голова робочої групи:

- Левін Тарас Ігорович — Голова Секції, тренінг-аналітик і супервізор у методі групового аналізу СГПП ГО «АППУ».

Члени робочої групи (за алфавітом):

- Байгузіна Ірина Чулпанівна — Голова Вінницького відділення Секції тренінг-аналітик і супервізор у методі групового аналізу СГПП ГО «АППУ».
- Бауер Олена Володимирівна — тренінг-аналітик у методі групового аналізу СГПП ГО «АППУ».
- Бондар Олена Миколаївна — Голова Хмельницького відділення Секції, тренінг-аналітик і супервізор у методі групового аналізу СГПП ГО «АППУ».
- Коваленко Андрій Борисович — тренінг-аналітик і супервізор у методі групового аналізу СГПП ГО «АППУ».
- Корж Сергій Васильович — Голова Київського відділення Секції тренінг-аналітик і супервізор у методі групового аналізу СГПП ГО «АППУ», канд. мед. н.
- Кривоніс Тамара Григорівна — Голова Тренінг-комітету Секції, тренінг-аналітик і супервізор у методі групового аналізу СГПП ГО «АППУ», д. мед. н., проф.
- Лоріашвілі Леся Олександрівна — тренінг-аналітик у методі групового аналізу СГПП ГО «АППУ».
- Ратцке-Рибак Ірина Вікторівна — тренінг-аналітик і супервізор у методі групового аналізу СГПП ГО «АППУ».
- Франкова Ірина Олександрівна — тренінг-аналітик у методі групового аналізу СГПП ГО «АППУ», канд. мед. н.

- Яворська Інна Тадеушівна — тренінг-аналітик і супервізор у методі групового аналізу СГПП ГО «АППУ».

Рецензенти (за абеткою):

- Марута Наталія Олександрівна — д. мед. н., професор
- Чабан Олег Созонтович — д. мед. н., професор
- Friedman Robie — PhD, IGA co-founder, GASI ex-president
- Pauziene Egle — LGAS President, EGATIN Chair
- Zajenkowska Anna — PhD, associate professor, EFPP Group Section Chair